

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่ายของเยาวชน การวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 สำรวจความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน ระยะที่ 2 สร้างโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างเครือข่ายเยาวชน ระยะที่ 3 ศึกษาประสิทธิผล โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างเครือข่ายเยาวชน และระยะที่ 4 ประเมินโครงการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเครือข่ายเยาวชน ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ระยะที่ 1 สำรวจระดับความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน

ระยะที่ 1 เป็นการสำรวจความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดขอนแก่น มี ขั้นตอนการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จาก 13 โรงเรียน จำนวน 9,116 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประมาณจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากสูตร (Taro Yamane, 1970)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ; = 0.05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{9,116}{1 + 9,116(0.05)^2}$$

$$n = 400$$

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

2) การเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้เป็นตัวแทนของประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกโรงเรียนออกเป็น 4 แบบ ตามขนาดของโรงเรียนซึ่งจำแนกตามจำนวนนักเรียนดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (2,500 คนขึ้นไป) จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน โรงเรียนกัลยาณวัตร โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย

โรงเรียนขนาดใหญ่ (1,500-2,499 คน) จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนนครขอนแก่น โรงเรียนขามแก่นนคร

โรงเรียนขนาดกลาง (500-1,499 คน) จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนท่าพระวิทยายน โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 โรงเรียนสาวิถีพิทยาสรรพ์ โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา และโรงเรียนโคกสีพิทยาสรรพ์

โรงเรียนขนาดเล็ก (1-499 คน) จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 3 โรงเรียนสีหราชเดโช และโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย 3

ขั้นที่ 2 การกำหนดสัดส่วนของเยาวชนแต่ละโรงเรียนจากโรงเรียนที่ได้จากการแบ่งในขั้นที่ 1 โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนของนักเรียนในแต่ละโรงเรียน รายละเอียดดังนี้ จากสูตร

$$n_i = \frac{N_i \times n}{N} \quad (\text{กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549})$$

กำหนดให้

n_i แทน จำนวนตัวอย่างที่ต้องการของแต่ละกลุ่ม

N_i แทน จำนวนของประชากรแต่ละกลุ่ม

n แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด(จำนวน 400 คน)

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมดจาก 5 โรงเรียนที่จับฉลากได้
จำนวน 3,787

แทนค่าในสูตร

$$= 9,382 \times (400/21,046) = 178 \text{ คน}$$

โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย	1,923 x (400/3787)	=	202	คน
โรงเรียนขามแก่นนคร	1,126 x (400/3,787)	=	118	คน
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2	401 x (400/3,787)	=	42	คน
โรงเรียนโคกสีพิทยาสรรพ์	320 x (400/3,787)	=	34	คน
โรงเรียนสีหราชเดโชชัย	24 x (400/3,787)	=	4	คน
รวม			400	คน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สร้างเครือข่ายของเยาวชนในโรงเรียน โดยใช้กระบวนการกลุ่มคือ มีดังนี้

1.3.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 4 ตอน

ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการงาน (Checklists) ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ที่พักอาศัย สถานภาพครอบครัว รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา และโรงเรียน ดังตัวอย่าง

- 0. เพศ () ชาย () หญิง
- 0. อายุ.....ปี
- 0. โรงเรียน.....
- 0. ระดับการศึกษา
- () มัธยมศึกษาปีที่ 4 () มัธยมศึกษาปีที่ 5
- () มัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน ฉบับที่ 1 จำนวน 20 ข้อ เป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ดังตัวอย่าง

0. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่นำไปใช้ปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน

- () () () ()
- เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วย เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ฉบับที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ จำนวน 5 ข้อ มีระดับมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

0. เป็นการดีรายได้ของชุมชนดีขึ้น แต่ยังคงความมั่นคงเนื่องจากเป็นรายได้ที่มาจากชื่อเสียงจากการไปหวยไม่มีความยั่งยืน

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
-

โดยเกณฑ์คะแนนวัดความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน ทั้ง 2 ชุด มีลักษณะดังนี้

ในข้อกระทงที่เป็นเชิงบวกให้คะแนน	ให้	ดังนี้	
เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	4	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ในข้อกระทงที่เป็นเชิงลบให้คะแนน	ให้	ดังนี้	
เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	1	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้	4	คะแนน

ตอนที่ 4 แบบวัดการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีระดับมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งระดับเป็น 5 ระดับ ดังตัวอย่าง

0. นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเอง

() () () () ()

ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติน้อยที่สุด ไม่เคยปฏิบัติ

โดยเกณฑ์คะแนนวัดระดับการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ
เยาวชน มีลักษณะดังนี้

ปฏิบัติมากที่สุด	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติมาก	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติน้อย	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติเลย	ให้	0	คะแนน

1.3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือคือแบบวัดทั้ง 2 ชุด ได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1.3.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดกรอบแนวคิดในการ
วิจัย และสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้อง

1.3.2.2 เสนอเครื่องมือให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและแก้ไขได้
แบบสอบถามดังนี้

- 1) แบบวัดความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฉบับที่ 1 จำนวน 30 ข้อ
- 2) แบบวัดความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฉบับที่ 2 จำนวน 6 ข้อ
- 3) แบบวัดการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 20 ข้อ

1.3.2.3 ติดต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือ

1.3.3 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.3.3.1 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรง
เชิงเนื้อหา ตลอดจนภาษาที่ใช้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญลงความคิดเห็น คณะผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย
ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ

- 1) อาจารย์ชลายุทธ์ กระจุกเมือง
ตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้
ในสถานศึกษา
- 2) อาจารย์วิไลลักษณ์ ชูสกุล
ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนขามแก่นนคร สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาขอนแก่นเขต 1 เป็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอน

สอดคล้องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปจัดการเรียนการสอน
ของโรงเรียนขามแก่นนคร

3) อาจารย์พาสุข เลิศพรประสพโชค

ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนขามแก่นนคร สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาขอนแก่นเขต 1 เป็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอน
สอดคล้องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปจัดการเรียนการสอน
ของโรงเรียนขามแก่นนคร

บันทึกผลการพิจารณา ลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญของแต่ละคนใน
แต่ละข้อแล้วหาคะแนนผลรวมความคิดเห็นแต่ละคนในสูตร IOC คัดเลือกข้อคำถามที่มีความ
สอดคล้องปรับปรุงข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องให้เหมาะสม

1.3.2.2 ได้แบบวัดฉบับสมบูรณ์ จากนั้นนำแบบวัดที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่ม
ตัวอย่างที่มีลักษณะและบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน
โนนหันวิทยายน อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น จำนวน 30 คน

1.3.2.3 นำแบบวัดที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ด้วยวิธีครอนบาค (Cronbach)
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แบบวัดความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสองฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น

เท่ากับ 0.844

แบบวัดการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ได้ค่าความเชื่อมั่น

เท่ากับ 0.897

แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามทั้งหมดมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

1.4 วิธีการดำเนินการและขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4.1 ประสานกับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตทำการวิจัยกับกลุ่ม
ตัวอย่าง

1.4.2 หลังจากนั้นก็ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการแจก
แบบสอบถาม จำนวน 450 ชุด

1.4.3 และนำข้อมูลที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนในการตอบ
แบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ จำนวน 437 ชุดจากนั้นนำข้อมูลที่ได้
จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล แบบสอบถามความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีรายละเอียดดังนี้

1.5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจะนำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (%) เสนอเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

1.5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (S.D.) เสนอเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

เกณฑ์ในการแปลความค่าเฉลี่ยความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนตามช่วงคะแนนดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	91-120	หมายถึง	มีความเข้าใจมากที่สุด
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	61-90	หมายถึง	มีความเข้าใจมาก
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	31-60	หมายถึง	มีความเข้าใจน้อย
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	0-30	หมายถึง	มีความเข้าใจน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการการแปลความค่าเฉลี่ยการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนตามช่วงคะแนนดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	61-80	หมายถึง	มีการเข้าถึงมากที่สุด
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	41- 60	หมายถึง	มีการเข้าถึงมาก
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	21 -40	หมายถึง	มีการเข้าถึงน้อย
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	0 -20	หมายถึง	มีของการเข้าถึงน้อยที่สุด

2. ระยะที่ 2 สร้างโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างเครือข่ายเยาวชน

ผู้วิจัยได้สร้าง โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างเครือข่ายเยาวชน โดยนำผลจากการวิจัยในระยะที่ 1 ซึ่งพบว่าเยาวชนยังมีความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณน้อยที่สุด อันดับต่อมาคือความมีเหตุผล จึงนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการสร้างโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน ได้โปรแกรมทั้งหมด 10 ครั้ง จากนั้นนำโปรแกรมทั้งหมด ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนขามแก่นนคร อ.เมือง จ.ขอนแก่น ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างโปรแกรมนี้อย่างนี้

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสร้างเครือข่ายเยาวชน มีวิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างเครือข่าย และแนวทางในการจัดโปรแกรมกระบวนการกลุ่ม

2) กำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมไว้ 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นนำ ขั้นกิจกรรม ขั้นอภิปราย และขั้นสรุปและการนำไปใช้ โดยกิจกรรมประกอบด้วย บทบาทสมมติ การอภิปราย กลุ่มโดยมีองค์ประกอบของโปรแกรมตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างเครือข่าย

3) สร้างโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสร้างเครือข่ายเยาวชน ซึ่งเป็นกระบวนการที่จัดประสบการณ์ให้สมาชิกได้ปฏิบัติร่วมกัน เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เยาวชนมีความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความ ในหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้เยาวชนมีความสามารถนำความรู้ในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปสร้างเครือข่ายต่อไป มีขั้นตอนการจัดกระบวนการ 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นนำ ขั้นกิจกรรม ขั้นอภิปราย และขั้นสรุปและการนำไปใช้ ซึ่งผู้วิจัยสร้างเป็นโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสร้างเครือข่ายเยาวชน จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 45-60 นาที โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม

4) นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ และปรับปรุงขั้นตอนกิจกรรมตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะก่อนนำไปใช้ทดลองใช้กับเยาวชนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5/6 โรงเรียนขามแก่นนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 และให้เยาวชนเขียนการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมในแต่ละแผน

5) ทดลองใช้โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างเครือข่ายเยาวชน จากผลการจัดกิจกรรมและข้อคิดเห็นจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายแต่ละครั้งและนำไปปรับปรุงแก้ไข

หลังจากที่ได้ทดลองใช้ 8 แผน ผู้วิจัยนำผลการสะท้อนของเยาวชนในการทำกิจกรรมทุกแผนมาปรับปรุงร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา ได้โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่ายเยาวชน หลังการทดลองใช้รูปแบบตารางดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการปรับแก้โปรแกรมกระบวนการกลุ่มหลัง ลองใช้ (Try out)

ครั้งที่	กิจกรรม	ข้อปรับปรุง	กิจกรรมหลังปรับปรุง
1 ปฐมนิเทศ	<ol style="list-style-type: none"> บอกถึงลักษณะรูปแบบของกระบวนการ บอกวัตถุประสงค์ของกระบวนการกลุ่ม เล่นเกมเพื่อแบ่งกลุ่ม อภิปรายถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความเข้าใจของตน 	รูปแบบของกิจกรรมและเนื้อหาไม่เหมาะสม แต่ปรับเรื่องเวลา ให้กระชับมากขึ้นเพื่อให้เหมาะกับเวลา	<ol style="list-style-type: none"> บอกถึงลักษณะรูปแบบของกระบวนการกลุ่ม บอกวัตถุประสงค์ของกระบวนการกลุ่ม เล่นเกมเพื่อแบ่งกลุ่ม อภิปรายถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความเข้าใจของตน ให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มให้ชื่อกลุ่มบ่งบอกถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ครั้งที่ 2 ความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษาใบความรู้ “ความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” อภิปรายเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่แต่ละกลุ่มศึกษา ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนแผนผัง “ความพอเพียง” ตามที่สมาชิกเข้าใจ 	กิจกรรมและเนื้อหาไม่เหมาะสมและให้เพิ่มเติมการกระตุ้นนักเรียนเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทุกคน	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษาใบความรู้ “ความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” อภิปรายเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่แต่ละกลุ่มศึกษา ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนแผนผัง “ความพอเพียง” ตามที่สมาชิกเข้าใจ ผู้นำกลุ่มซักถามเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกเกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ครั้งที่ 3 หลักการและเป้าหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษา ใบความรู้ “หลักการและเป้าหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่แต่ละกลุ่มศึกษา ทำใบงาน “ความพอเพียงของฉัน” ตามที่สมาชิกเข้าใจ 	เข้าใจประเด็นชัดเจนกิจกรรมมีความเหมาะสมดี ให้ปรับเนื้อหาเพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจประเด็นชัดเจนถึงเป้าหมายและให้เหมาะสมกับนักเรียน	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษา ใบความรู้ “หลักการเป้าหมายของของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อภิปรายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่แต่ละกลุ่มศึกษา ทำใบงาน “ความพอเพียงของฉัน” ตามที่สมาชิกเข้าใจ ให้สมาชิกร่วมกันสรุปเกี่ยวกับที่มาหลักการและเป้าหมายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้สมาชิกสรุปเกี่ยวกับที่มาหลักการและเป้าหมายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 1 ผลการปรับแก้โปรแกรมกระบวนการกลุ่มหลังลองใช้ (try out) ต่อ

ครั้งที่	กิจกรรม	ข้อปรับปรุง	กิจกรรมหลังปรับปรุง
ครั้งที่ 4 ความ พอประมาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ศึกษาใบงาน สถานการณ์สมมุติ เรื่อง วัยรุ่นที่ฟุ่มเฟือยร่วมกัน 2. ร่วมกันสรุปแนวทาง ในการนำหลักการ ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ด้านความ พอประมาณมา วิเคราะห์เพื่อใช้ป้องกัน และแก้ปัญหาได้ 3. ให้สมาชิกปรึกษาถึง การสร้างเครือข่าย เยาวชนเพื่อพัฒนาความ เข้าใจและการเข้าถึง ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของนักเรียน 	<p>กิจกรรมและเนื้อหาที่มีความ เหมาะสมแล้ว ให้ลดขั้นตอน ที่ไม่จำเป็นเช่น ทบทวนหรือ ซักถามระหว่างการนำเสนอ และให้ผู้นำเสนอสรุปประเด็น เพื่อลดระยะเวลาในการทำ กิจกรรม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเกี่ยวกับความเข้าใจของ ตนเองเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ 2. ให้ศึกษาใบงาน สถานการณ์สมมุติ เรื่องวัยรุ่นที่ฟุ่มเฟือยร่วมกันวิเคราะห์ เหตุการณ์ผลที่เกิดขึ้นกับตนเอง หา วิธีป้องกันและแก้ปัญหา 3. ร่วมกันสรุปแนวทางในการนำ หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณมาวิเคราะห์ เพื่อใช้ป้องกันและแก้ปัญหาได้ 4. ให้สมาชิกปรึกษาถึงการสร้าง เครือข่ายเยาวชนเพื่อพัฒนาความ เข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของนักเรียน
ครั้งที่ 5 ความ พอประมาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่ม ร่วมกันศึกษาใบความรู้ “ความพอดีอยู่ที่ไหน” 2. ให้แต่ละกลุ่มร่วมกัน อภิปรายวิธีการที่จะ นำเอาความรู้ เรื่องความ พอดีอยู่ที่ไหน มาปรับ ใช้ความตัวเองในเรื่อง ใดบ้าง ให้เหมาะสม 3. ให้ตัวแทนกลุ่ม นำเสนอให้ศึกษา สถานการณ์สมมุติ เรื่อง วัยรุ่นที่ฟุ่มเฟือยใช้มีม อีโอ เกินความจำเป็น 	<p>บรรยายภาพทั่วไปสนุกสนานดี นักเรียนให้ความร่วมมือดีมาก และสามารถนำเอาหลักการที่ ให้มาปรับใช้ได้ เวลาที่ใช้ใน การทำกิจกรรมไม่เพียงพอ รูปแบบของกิจกรรมและ เนื้อหากับภาพทั่วไปของวัยรุ่น เน้นการส่งเสริมให้สมาชิกได้ แสดงความคิดเห็นให้มากที่สุด โดยการให้ร่วมอภิปราย เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบ ความรู้ “ความพอดีอยู่ที่ไหน” เพื่อ ทบทวนเกี่ยวกับความเข้าใจของ ตนเองเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ 2. ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย วิธีการที่จะนำเอาความรู้ เรื่องความ พอดีอยู่ที่ไหน มาปรับใช้ความตัวเอง ในเรื่องใดบ้าง 3. ให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอให้ศึกษา สถานการณ์สมมุติ เรื่องวัยรุ่นที่ ฟุ่มเฟือยใช้มีมอีโอ วิเคราะห์เหตุการณ์ หาวิธีป้องกันและแก้ปัญหา โดยใช้ หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้าน ความพอประมาณ

ตารางที่ 1 ผลการปรับแก้โปรแกรมกระบวนการกลุ่มหลังลองใช้ (try out) ต่อ

ครั้งที่	กิจกรรม	ข้อปรับปรุง	กิจกรรมหลังปรับปรุง
ครั้งที่ 6 ความ เหตุผล	<p>1. ผู้นำให้สมาชิก ดูวิดีโอที่คนโน้มนาสินค้า แล้วร่วมกันวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของโฆษณา ความจำเป็นของสินค้า ความคุ้มค่ากับราคา</p> <p>2. ผู้นำและสมาชิก ร่วมกันสรุปแนวทางการนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความมีเหตุผลมาวิเคราะห์เพื่อใช้ป้องกันและแก้ปัญหา</p>	<p>นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือดีมาก บรรยากาศสนุกสนานดี เวลาในการทำกิจกรรมและยังควบคุมนักเรียนไม่ได้ รูปแบบและกิจกรรมและเนื้อหา มีความเหมาะสม แต่ควรเน้นเวลาในการอภิปราย เพื่อให้สมาชิกแต่ละได้กลุ่ม ได้อภิปรายและแนวคิดในการนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ให้เหมาะสมกับเยาวชนได้มากขึ้น</p>	<p>1. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ “เหตุผลบนความพอเพียง”</p> <p>2. ให้ร่วมกันอภิปรายวิธีการที่จะนำเอาความรู้ เรื่อง “เหตุผลบนความพอเพียง” มาปรับใช้กับตนเอง ให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ</p> <p>3. ผู้นำให้สมาชิก ดู วิดีทัศน์โน้มนาสินค้า แล้วร่วมกันวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของโฆษณา ความจำเป็นของสินค้า ความคุ้มค่ากับราคา</p> <p>4. ผู้นำและสมาชิก ร่วมกันสรุปแนวทางการนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาวิเคราะห์เพื่อใช้ป้องกันและแก้ปัญหา</p>
ครั้งที่ 7 การมี ภูมิคุ้มกัน ที่ดี	<p>1. ให้สมาชิกศึกษาใบความรู้ “ภูมิคุ้มกันชีวิต” เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในด้านภูมิคุ้มกันของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายวิธีการที่จะนำเอาความรู้ เรื่อง “ภูมิคุ้มกันชีวิต” มาปรับใช้กับตนเอง</p> <p>3. ให้สมาชิก อ่านข่าวสถานการณ์ปัจจุบัน แล้วร่วมกันวิเคราะห์เหตุการณ์ โดยใช้หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านภูมิคุ้มกันมาช่วยในการวิเคราะห์</p>	<p>นักเรียนเข้าใจรูปแบบของกระบวนการกลุ่มมากขึ้นมีการแสดงความคิดเห็นต่อรองกติกานใหม่ บรรยากาศทั่วไปสนุกสนานดี นักเรียนแสดงออกมากขึ้นมีการนำเสนอและซักถามเกี่ยวกับประเด็นที่ตนสนใจ รูปแบบของกิจกรรมและเนื้อหาเหมาะสม แต่ควรรวบรัดเนื้อหาให้กระชับมากขึ้น กล่าวนำให้ชัดเจนกว่าเดิม เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจประเด็นมากขึ้น</p>	<p>1. ให้สมาชิกศึกษาใบความรู้ “ภูมิคุ้มกันชีวิต” เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในด้านภูมิคุ้มกันของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายวิธีการที่จะนำเอาความรู้ เรื่อง “ภูมิคุ้มกันชีวิต” มาปรับใช้กับตนเอง</p> <p>3. ให้สมาชิก อ่านข่าวสถานการณ์ปัจจุบัน แล้วร่วมกันวิเคราะห์เหตุการณ์ โดยใช้หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านภูมิคุ้มกันมาช่วยในการวิเคราะห์</p> <p>4. ผู้นำและสมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปแนวทางการนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีมาวิเคราะห์เพื่อใช้ป้องกันและแก้ปัญหา</p>

ตารางที่ 1 ผลการปรับแก้โปรแกรมกระบวนการกลุ่มหลังลองใช้ (try out) ต่อ

ครั้งที่	กิจกรรม	ข้อปรับปรุง	กิจกรรมหลังปรับปรุง
ครั้งที่ 8 การแก้ไข โดยใช้ หลักการ ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิก สร้างสถานการณ์สมมติ แล้วร่วมกันอภิปรายถึง สาเหตุปัญหาและแนว ทางการแก้ไข 2. ผู้นำกลุ่มให้แต่ละ กลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ สถานการณ์ และหา แนวทางในการป้องกัน ปัญหาโดยใช้หลักการ ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงนำเสนอใน รูปแบบบทบาทสมมุติ 3. สมาชิกและผู้นำกลุ่ม ร่วมกันสรุปเนื้อหา 4. สอบถามความ คืบหน้าของโครงการ และเครือข่ายให้สมาชิก รายงานผลและให้แต่ละ กลุ่มศึกษา	บรรยากาศสนุกสนานดี นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ ได้แสดงออกทุกคน แต่นักเรียนยังสรุปประเด็น ไม่ชัดเจนนัก รูปแบบและเนื้อมีความ เหมาะสมแล้ว และเนื่องจาก เป็นกิจกรรมสุดท้าย ควรเน้น ให้สมาชิกได้สรุปความเข้าใจ และการเข้าถึงปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง และ ประโยชน์ของกิจกรรม รวมทั้งการให้คำมั่นว่าจะนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้ เกิดความประทับใจ	1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกสร้าง สถานการณ์สมมติ แล้วร่วมกัน อภิปรายถึงสาเหตุปัญหาและแนว ทางการแก้ไข 2. ผู้นำกลุ่มให้แต่ละกลุ่มร่วมกัน วิเคราะห์สถานการณ์ และหาแนวทาง ในการป้องกันปัญหาโดยใช้หลักการ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำเสนอ ในรูปแบบบทบาทสมมุติ 3. สมาชิกและผู้นำกลุ่มร่วมกันสรุป เนื้อหา 4. สอบถามความคืบหน้าของ โครงการและเครือข่ายให้สมาชิก รายงานผลและให้แต่ละกลุ่มศึกษา

หลังจากได้จัดให้มีการวิพากษ์วิทยานิพนธ์โดยได้เรียนเชิญอาจารย์ผู้มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการเรียนการสอนดังนี้รายนามต่อไปนี้

1. รศ.ดร. คงศักดิ์ ธาตุทอง ตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา

2. รศ.ดร. เพ็ญณี แนนรท ตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา

3. รศ. มัลลวีร์ อุดลวัฒน์ศิริ ตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการให้คำปรึกษาและการจัดกระบวนการกลุ่ม

4. อาจารย์วิไลลักษณ์ ชูสกุล ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนขามแก่นนคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 เป็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนสวดแทรกหลัก
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขามแก่นนคร

ได้ขอวิพากษ์ของผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติม เนื้อหาดังนี้

1. ผู้วิพากษ์เสนอแนะให้เน้นเงื่อนไขคุณธรรม ในทุกๆกิจกรรม
2. ผู้วิพากษ์ให้ปรับเปลี่ยน สื่อและเนื้อหาสถานการณ์ในกิจกรรม เพื่อให้มีความน่าสนใจ

และ เนื้อหาตรงกับวัตถุประสงค์มากขึ้น

ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไข โปรแกรมกระบวนการกลุ่มตามที่ตนเองค้นพบจากการทดลอง
ใช้และจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและ
การเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน 10 แผน โดยแผนที่ 9 และแผนที่ 10 เป็นการเตรียม
จัดนิทรรศการแสดงผลงานของเครือข่ายเยาวชนเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ และขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมดังนี้

ตารางที่ 2 โครงสร้างโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่ายเยาวชน

แผนที่	สาระสำคัญ	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
1.	ปฐมนิเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างสมาชิก ผู้นำกลุ่ม 2. เพื่อให้สมาชิกความเข้าใจวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการเข้ากลุ่ม 3. เพื่อให้สมาชิกเข้าใจลักษณะของกระบวนการกลุ่มและบทบาทของสมาชิก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกถึงลักษณะรูปแบบของกระบวนการกลุ่ม 2. บอกวัตถุประสงค์ของกระบวนการกลุ่ม 3. เล่นเกมเพื่อแบ่งกลุ่ม 4. อภิปรายถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความเข้าใจของตน 5. ให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม ให้ชื่อกลุ่มบ่งบอกถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2.	ความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้สมาชิกสามารถอธิบายความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ เพื่อให้สมาชิกตระหนักถึงความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง 2. เพื่อให้สมาชิกสร้างเครือข่ายเยาวชนเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาไปความรู้ “ความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” 2. อภิปรายเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่แต่ละกลุ่มศึกษา 3. ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนแผนผัง “ความพอเพียง” ตามที่สมาชิกเข้าใจ 4. ผู้นำกลุ่มซักถามเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกเกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3.	หลักการและเป้าหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้สมาชิกเข้าใจหลักการและเป้าหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. เพื่อให้สมาชิกสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมพอเพียงของตนเองโดยใช้หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษา ไปความรู้ “หลักการและเป้าหมายของของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. อภิปรายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่แต่ละกลุ่มศึกษา 3. ทำใบงาน “ความพอเพียงของฉัน” ตามที่สมาชิกเข้าใจ 4. ให้สมาชิกร่วมกันสรุปเกี่ยวกับที่มาหลักการและเป้าหมายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5. ให้สมาชิกร่วมกันสรุปเกี่ยวกับที่มาหลักการและเป้าหมายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 2 โครงสร้างโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่ายเยาวชน (ต่อ)

แผนที่	สาระสำคัญ	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
4	ความพอประมาณ	1. สมาชิกเข้าใจหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณ 2. สมาชิกสามารถนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณมาวิเคราะห์กรณีตัวอย่างได้ 3. เพื่อให้สมาชิกสร้างเครือข่ายเยาวชนเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. ทบทวนเกี่ยวกับความเข้าใจของตนเองเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ 2. ให้ศึกษาใบงาน สถานการณ์สมมุติ เรื่องวัยรุ่นที่ฟุ่มเฟือยร่วมกันวิเคราะห์เหตุการณ์ผลที่เกิดขึ้นกับตนเอง หาวิธีป้องกันและแก้ปัญหา 3. ร่วมกันสรุปแนวทางในการนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณมาวิเคราะห์เพื่อใช้ป้องกันและแก้ปัญหาได้ 4. ให้สมาชิกปรึกษาถึงการสร้างเครือข่ายเยาวชนเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน
5	ความพอประมาณ	1. สมาชิกเข้าใจหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณ 2. สมาชิกสามารถนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณมาวิเคราะห์กรณีตัวอย่างได้ 3. เพื่อให้สมาชิกสร้างเครือข่ายเยาวชนเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ “ความพอดืออยู่ไหน” เพื่อทบทวนเกี่ยวกับความเข้าใจของตนเองเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ 2. ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายวิธีการที่จะนำเอาความรู้ เรื่องความพอดืออยู่ที่ไหน มาปรับใช้ความตัวเองในเรื่องใดบ้าง ให้เหมาะสมกับตนเอง 3. ให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอให้ศึกษาสถานการณ์สมมุติ เรื่องวัยรุ่นที่ฟุ่มเฟือยใช้มือถือ เกินความจำเป็น แล้ววิเคราะห์เหตุการณ์ ผลกระทบที่เกิดขึ้นหาวิธีป้องกันและแก้ปัญหา โดยใช้หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน ความพอประมาณ 4. ผู้นำและสมาชิกร่วมกันสรุปแนวทางในการนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณมาวิเคราะห์เพื่อใช้ป้องกันและแก้ปัญหา

ตารางที่ 2 โครงสร้างโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่ายเยาวชน (ต่อ)

แผนที่	สาระสำคัญ	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
6	ความมีเหตุผล	<ol style="list-style-type: none"> สมาชิกเข้าใจหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมีเหตุผล สมาชิกสามารถนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมีเหตุผลมาวิเคราะห์ใช้ป้องกันและแก้ปัญหากรณีศึกษาได้ เพื่อให้สมาชิกสร้างเครือข่ายเยาวชนเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 	<ol style="list-style-type: none"> ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ “เหตุผลบนความพอเพียง” ให้ร่วมกันอภิปรายวิธีการที่จะนำเอาความรู้ เรื่อง “เหตุผลบนความพอเพียง” มาปรับใช้กับตนเอง ให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ ผู้นำให้สมาชิก ดู วิดิทัศน์โฆษณาสินค้า แล้วร่วมกันวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของโฆษณา ความจำเป็นของสินค้า ความคุ้มค่ากับราคา ผู้นำและสมาชิกร่วมกันสรุปแนวทางในการนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงความมีเหตุผลมาวิเคราะห์เพื่อใช้ป้องกันและแก้ปัญหา
7	ภูมิคุ้มกันชีวิต	<ol style="list-style-type: none"> สมาชิกเข้าใจหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี สมาชิกสามารถนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มาวิเคราะห์ใช้ป้องกันและแก้ปัญหาได้ เพื่อให้สมาชิกสร้างเครือข่ายเยาวชนเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 	<ol style="list-style-type: none"> ให้สมาชิกศึกษาใบความรู้ “ภูมิคุ้มกันชีวิต” เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในด้านการมีภูมิคุ้มกันของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายวิธีการที่จะนำเอาความรู้ เรื่อง “ภูมิคุ้มกันชีวิต” มาปรับใช้กับตนเอง ให้สมาชิก อ่านข่าวสถานการณ์ปัจจุบัน แล้วร่วมกันวิเคราะห์ เหตุการณ์ โดยใช้หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านภูมิคุ้มกันมาช่วยในการวิเคราะห์ ผู้นำและสมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปแนวทางในการนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีมาวิเคราะห์เพื่อใช้ป้องกันและแก้ปัญหา ให้สมาชิกซักถามหลักการพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีมาวิเคราะห์เพื่อ ใช้ป้องกันและแก้ปัญหาเพิ่มเติม

ตารางที่ 2 โครงสร้างโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่ายเยาวชน (ต่อ)

แผนที่	สาระสำคัญ	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
8	การแก้ไขโดยใช้หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. สมาชิกสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ป้องกัน แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับตนเองได้ 2. เพื่อให้สมาชิกสร้างเครือข่ายเยาวชนเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกสร้างสถานการณ์สมมติแล้วร่วมกันอภิปรายถึงสาเหตุปัญหาและแนวทางแก้ไข 2. ผู้นำกลุ่มให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์และหาแนวทางในการป้องกันปัญหาโดยใช้หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำเสนอในรูปแบบบทบาทสมมติ 3. สมาชิกและผู้นำกลุ่มร่วมกันสรุปเนื้อหา 4. สอบถามความคืบหน้าของโครงการและเครือข่ายให้สมาชิกรายงานผลและให้แต่ละกลุ่มศึกษา
9	นำเสนอผลงานเครือข่าย	1. เพื่อให้สมาชิกนำเสนอวิธีการนำเสนอโครงการของเครือข่ายตนเอง 2. เพื่อให้สมาชิกทราบเกณฑ์ในการตัดสินการประกวดเครือข่ายเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. ผู้นำซักถามเกี่ยวกับความคืบหน้าปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการ 2. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอความคืบหน้าของกลุ่มตนเอง 3. ผู้นำและสมาชิกร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา
10	นิทรรศการเครือข่าย	1. สมาชิกสามารถจัดนิทรรศการเพื่อนำผลงานของเครือข่าย 2. นักเรียน บุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมชมนิทรรศการได้พัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. สมาชิกให้การต้อนรับ รับลงทะเบียนและแจกเอกสารแก่ผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการ 2. พิธีเปิดนิทรรศการ โดยประธานในพิธี ตัวแทนนักเรียนกล่าวรายงาน 3. สมาชิกนำเสนอผลงานของตนเองตามจุดที่กำหนด 4. เก็บแบบประเมิน โครงการจากผู้เข้าชมนิทรรศการ 5. สมาชิกร่วมกันสรุปการดำเนินงาน

เมื่อได้โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างเครือข่ายเยาวชน ดังที่แนบมา และจะนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยระยะที่ 3 ต่อไป

3. ระยะที่ 3 ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างเครือข่าย

3.1 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนขามแก่นนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โดยเลือกจากห้องที่ได้คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนน้อยที่สุด 2 ห้อง แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มควบคุมคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/8 และกลุ่มทดลองคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มทางการศึกษาเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่ายเยาวชน

ตัวแปรตาม คือ

ความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนที่เข้าร่วมกระบวนการกลุ่ม

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่ายเยาวชน

2) แบบวัดความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดชุดเดียวกับแบบวัดในระยะที่ 1

3.4 วิธีการดำเนินการและขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ประสานกับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตทำการวิจัยกับกลุ่มเป้าหมาย

2) ทดสอบก่อนการทดลองโดยให้กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองตอบแบบวัดความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแบบวัดการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนขามแก่นนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โดยเลือกจากห้องที่ได้คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนน้อยที่สุด 2 ห้อง แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มควบคุมคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/8 และกลุ่มทดลองคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6

3) ดำเนินการนำโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน และไปใช้กับกลุ่มทดลองโดยใช้เวลาในวิชาแนะแนว สัปดาห์ละครั้ง ครั้งละ 60 นาที ส่วนกลุ่มควบคุมให้เรียนและกิจกรรมแนะแนวตามปกติ

4) ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินหลังการทดลองโดย ตอบแบบวัดความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแบบวัดการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2) วิเคราะห์ ความแตกต่างความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สูตร t-test

4. ระยะที่ 4 การประเมินโครงการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเครือข่ายเยาวชน

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมิน โครงการของเครือข่ายพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน ดังตัวอย่างในภาคผนวก

4.2 วิธีการดำเนินการและขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ดำเนินการส่งเสริมให้เยาวชนที่เข้าโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการวิจัยระยะที่ 3 มาเป็นแกนนำเครือข่าย

2) ติดตามผลการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน ในโรงเรียน

3) ประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่าย โดยการจัดนิทรรศการพบปะเพื่อให้เครือข่ายนำเสนอผลงานและผลการปฏิบัติงานของแต่ละเครือข่าย โดยแบบประเมินโครงการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเครือข่ายเยาวชน

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเครือข่ายของเยาวชนในประเด็นดังนี้

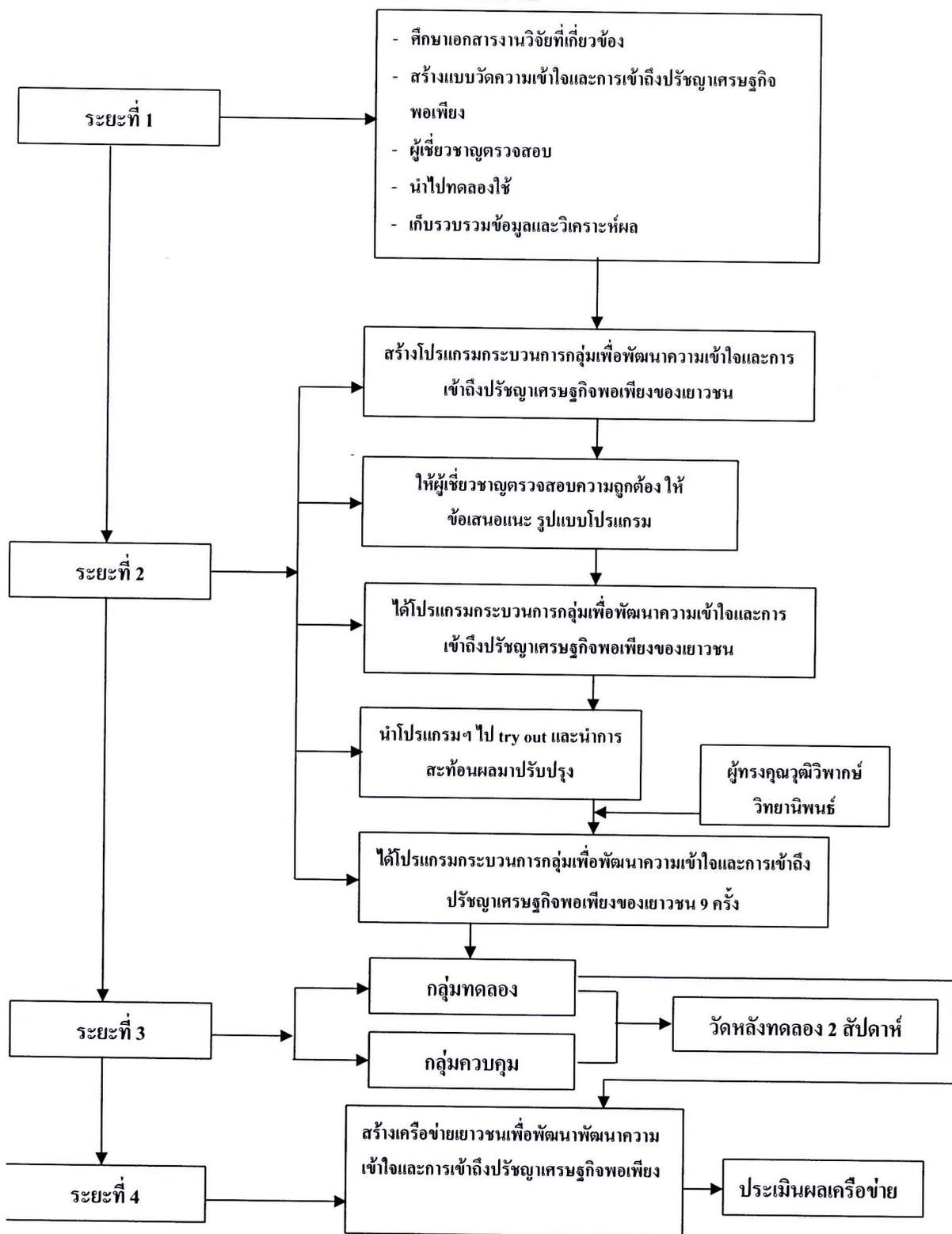
1) บอกถึงความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง

2) นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตของเครือข่ายได้จริง

เกณฑ์ประเมินโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนตามช่วงคะแนนดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	76-100 หมายถึง	อยู่ในเกณฑ์ดีมาก
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	51-75 หมายถึง	อยู่ในเกณฑ์ดี
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	26-50 หมายถึง	อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	0 -25 หมายถึง	อยู่ในเกณฑ์ต่ำ

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละเครือข่าย ปัญหาอุปสรรค
ข้อจำกัด และประเด็นที่น่าสนใจที่จะทำการศึกษาต่อไป

ภาพที่ 2 กรอบวิธีการดำเนินการวิจัย